

Fiskeridirektoratet

Deres ref.

Vår ref.
2021/564-9

Saksbehandler
Trude Knutsen, 412 31 134

Dato
04.11.2022

Regulering av høsting av røddåte i 2023

Norges Fiskarlag vil i forbindelse med regulering av høsting av røddåte i 2023, vise til at organisasjonen har behandlet saken ved flere anledninger, og vil i det følgende gjenta disse henvendelsene.

Fiskarlaget vedtok på Landsstyremøte 19.5.2021 umiddelbar stopp i røddåtefisket innenfor grunnlinjene:

«Norges Fiskarlag viser til at det for tiden pågår et kystnært fiske etter røddåte innenfor grunnlinjen nord for 62°N. Etter det Fiskarlaget kjenner til er dette fisket i regi av en forskningsstillatelse, da ordinært fiske etter røddåte med fartøy med avgrenset røddåtefiske tillatelse i kategori 1 eller 2 etter konsesjonsforskriften må foregå utenfor grunnlinjen.»

Norges Fiskarlag viser til organisasjonens tidligere krav knyttet til høsting av røddåte, senest landsstyrevedtak 9/20 av 27. januar 2020 (vedlagt). I nevnte vedtak framkommer bl.a. følgende:

På tross av forsøkene fra Havforskningsinstituttet på å berolige fiskerne om konsekvensene av røddåtefiske, er Fiskarlaget fortsatt bekymret over negative konsekvenser lokalt i kystnære områder. Norges Fiskarlag krever derfor at gjeldende forvaltningsplan korrigeres slik at det ikke tillates røddåtefangst innenfor 1 000 meters dybdekoten, slik Fiskarlaget har bedt om i tidligere innspill. Fiskarlaget krever videre at dette også må gjelde forsøksstillatelsen som ble gitt for perioden 2017-2022, og i det minste må det ikke tillates røddåtefangst innenfor grunnlinjen i medhold av denne forsøksstillatelsen, slik tilfellet er i dag.

Under henvisning til foranstående krever Norges Fiskarlag at myndighetene øyeblikkelig stopper all høsting av røddåte innenfor grunnlinjene. I den forbindelse påpekes særlig risikoen knyttet til driften av sildelarver på vei nordover i kyststrømmen

For øvrig fastholder Norges Fiskarlag øvrige synspunkter/krav knyttet til røddåtefiske, slik dette framkommer i vedlagte landsstyrevedtak av januar 2020.»

10.juni d.å. sendte Norges Fiskarlag følgende brev til Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet:

«Norges Fiskarlag viser til at det for tiden pågår et fiske etter røddåte i kystnære områder innenfor grunnlinjene nord for 62° N. Totalkvoten på røddåte er i år satt til 254 000 tonn, på lik linje med fjoråret. Av dette kvantumet kan 3000 tonn kan fiskes mellom 1000 meters dybde og grunnlinjene, i tillegg til 5 500 tonn røddåte som er avsatt til forsøks- og forskningsformål, og som også kan fiskes kystnært. Selskapet Zooca (tidligere Calanus) ble i 2017 gitt en forskningsstillatelse for perioden 2018-2022 innenfor en kvantumsramme på 5 000 tonn.

Forsøksfiske tillatelsen som ble gitt selskapet Zooca/Calanus as for årene 2018-2022 er et nesten dobbelt så stort kvantum røddåte mellom 1000 meter dybdekoten og grunnlinjene sammenholdt

med tilrådingen fra Fiskeridirektoratet i forvaltningsplanen, og som skal omfatte alt fiske i dette området. I tillegg er det gitt anledning til å fiske inntil 1000 tonn mellom grunnlinjene og fjordlinjene, der det ifølge forslaget til forvaltningsplan ikke skal tillates fangst.

Norges Fiskarlag har siden det kommersielle fisket etter rødåte ble tillatt, uttrykt skepsis og bekymring for et slikt fiske. Det dreier seg om et fiske på en sentral art i økosystemet, og med ukjent mengde bifangst av yngel og fiskelarver. I tidligere henvendelser har Fiskarlaget bl.a. krevd en stopp i høstingen av rødåte innenfor grunnlinjene, der det særlig har vært påpekt risikoen knyttet til driften av sildelarver på vei nordover i kyststrømmen. Det har også blitt krevd at gjeldene forvaltningsplan korrigeres slik at det ikke tillates rødåtefangst innenfor 1000 meters dybde, også for forskningstillatelsene. Kravene er ikke blitt imøtekommet av myndighetene, og fiskerne er fortsatt urolige og bekymret for hvilke konsekvenser et slikt fiskeri har og vil ha for annet liv i havet.

Norges Fiskarlag finner det derfor formålstjenlig å be om et møte med Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet om rødåteforvaltningen og særlig det kystnære fisket etter rødåte. Fiskarlaget etterlyser mer kunnskap om dette fiskeriet, og hvordan myndighetene sikrer et bærekraftig fiske av rødåte uten at det forringer vekstvilkår og balansen i havet.»

Brevet ble besvart av Fiskeridirektoratet 18.august d.å., der det fremkommer at direktoratet ikke finner det formålstjenlig å ha et slikt møte på nåværende tidspunkt, og ber Fiskarlaget komme tilbake til saken i forbindelse med behandlingen av rødåtereguleringen under høstens reguleringsmøte. Fiskarlaget finner derfor grunn til å nok en gang påpeke skepsis og bekymring for det kommersielle fisket etter rødåte, og da særskilt fisket mellom 1000 meters dybde og grunnlinjene. Fiskarlaget krever at gjeldene forvaltningsplan korrigeres slik at det ikke tillates rødåtefangst innenfor 1000 meters dybde, også for forskningstillatelsene.

Norges Fiskarlag sendte et nytt brev av 15.august d.å. der en nok en gang påpekte at videre aktivitet i det kommersielle fisket for rødåtehøsting må skje utenfor grunnlinjene:

«Norges Fiskarlag viser til at organisasjonen ved flere anledninger, senest 20.5.2021, har krevd opphør av høsting av rødåte kystnært innenfor grunnlinjen, ut fra stor risiko for innblanding av fiskelarver og fiskeyngel med påfølgende negative lokale konsekvenser i kystnære områder hvor slik høsting utøves. Fiskarlaget beklager at fiskerimyndighetene så langt ikke har imøtekommet denne anmodningen. Fiskarlaget har også i brev av 10. juni d.å. bedt om et møte med Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet om rødåteforvaltningen og konsekvenser knyttet til et kystnært fiske. Et slikt møte er ennå ikke avholdt.

Norges Fiskarlag er positiv til utvikling og utnyttelse av nye marine ressurser, herunder rødåte, forutsatt at dette skjer innenfor bærekraftige rammer. Norges Fiskarlag ga i forbindelse med høringen av forslag til forvaltningsplan for rødåte tydelig uttrykk for at det ikke må tillates fangst av rødåte innenfor 1000 meterdybde koten. Dette av hensyn til risikoen knyttet til bifangst og dødelighet for egg, larver og yngel til kommersielt viktige bestander som driver med kyststrømmen nordover. Da myndighetene fastsatte rammene for rødåtehøsting, valgte myndighetene likevel å tillate fangst av rødåte mellom 1000 meters koten og grunnlinjen, avgrenset til et årlig kvantum på 3000 tonn.

Inntil nå (siden 2003) har høsting av rødåte skjedd i regi av selskapet Zooca/Calanus AS basert på en forskningstillatelse som har gitt selskapet adgang til å høste årlig inntil 5000 tonn rødåte i kystnære områder (også innenfor grunnlinjen). Norges Fiskarlag registrerer at selskapet Zooca/Calanus AS nå har søkt om å fornye forskningstillatelsen om å kunne høste inntil 5000 tonn rødåte årlig i kystnære områder i en ny fem-årsperiode (2023-2027). Gjennom denne aktiviteten har selskapet utviklet mye ny kunnskap og erfaringer knyttet både til høstingsformer/redskaper og råstoffbehandling av denne ressursen.

Etter det Norges Fiskarlag kjenner til har Fiskeridirektoratet avslått søknaden fra Zooca/Calanus AS om forlengelse av forskningstillatelsen, hvor det legges til grunn at selskapets videre aktivitet heretter må skje innenfor de rammer som er fastsatt i gjeldende kommersielle forvaltningsplan for rødåte og den årlige kvotereguleringen. I reguleringen for 2022 er det tillatt å høste og lande inntil

254 000 tonn rødåte i Norges økonomiske sone utenfor 1000 meters dybdekote nord for 62°N og vest for 24° Ø, samt i Jan Mayen-sonen (utenfor 12-mila) og internasjonalt farvann (nærmere definert område). Av dette kvantumet kan det videre høstes og landes inntil 3000 tonn rødåte i området nord for 62° N mellom grunnlinjene og 1000 meters dybdekoten, vest for 24° Ø. I den vedtatte forvaltningsplanen er det lagt opp til at det ikke skal gis tillatelse til kommersiell rødåtehøsting innenfor fjordlinjene.

Fiskerimyndighetene har tildelt om lag 10 avgrensede rødåtetillatelser som kan høste rødåte kystnært mellom grunnlinjen og 1 000 meters dypdekoten. I tillegg er det også tildelt flere ordinære rødåtetillatelser for høsting utenfor 1 000 meters dypdekoten.

Fiskarlaget minner om at Havforskningsinstituttet i en nyhetssak 3. januar i år påpekte konsekvensene av et fiskeri for nært land, [Fisket etter raudåte er berekraftig | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#). Havforskningsinstituttet viste til resultater fra simuleringer av rødåtehøsting hvor det kom fram at en ved å tillate et fiskeri utover de 3 000 tonnene mellom grunnlinjene og innenfor 1000 meters dybdekoten, vil øke innslaget av yngel, egge og larver fra andre arter. Dersom forskningstillatelsen til Zooca/Calanus AS videreføres, kan potensielt 8 500 tonn fiskes innenfor 1000 meters dybdekoten. Fiskarlaget viser til at dette kvantumet utgjør nesten tre ganger mer enn det som ligger til grunn for forvaltningsplanen og Havforskningsinstituttets beregninger.

Norges Fiskarlag er enig med Fiskeridirektoratets vurderinger og konklusjon om ikke å forlenge en særskilt forskningstillatelse for selskapet Zooca/Calanus AS, men at selskapets videre aktivitet må basere seg innenfor de kommersielle rammene som er fastsatt for rødåtehøsting, herunder de årlige kvotene og de fartøyene som er tildelt adgang for slik høsting. Dette vil også innebære at det ikke lenger skal høstes rødåte innenfor grunnlinjene. Fiskarlaget viser til at det vil være konkurransevidende mellom de ulike aktørene å forlenge forskningstillatelsen. Norges Fiskarlag legger til grunn at Nærings- og fiskeridepartementet stadfester denne konklusjonen i forbindelse med behandlingen av klagen fra Zooca/Calanus AS.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Jan Birger Jørgensen

Trude Knutsen

Kopi til:

Medlemslag
Landsstyret

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.